

BANKÓ ANDRÁS 1960-1997

Nehéz írni arról, hogy egy barátom meghalt. Ami személyes fájdalom, az nem tartozik másra. Azt írom tehát, ami másra is tartozhat. Együtt voltunk katonák, majd építészhallgatók a Műegyetemen a nyolcvanas évek elején. A *Kari Papír* című építész diáklapot szerkesztettük együtt, amiről akkoriban mondta Makovecz Imre, hogy a legjobb lap az országban (szomorú a többire nézve). András aztán otthagya a Műegyetemet és a Tanárképzőn tanult, a *Tani-tani* című lap főszerkesztőjeként. Szállítottuk egymásnak a cikkeket. Ez volt tehát a kezdet.

Hosszú szünet után találkoztunk, és újból fölfedeztük, hogy ugyanúgy, ahogy régen, a valóság érdekel mindkettőnket. Ő újságíróként dolgozott, népzenei tárgyú cikkeket, kritikákat írt. A Muzsikás-könyv kéziratával jött, melyre nem talált kiadót. Sáros Laci segítségével a Kós Károly Egyesülés kiadásában meg is jelent a *Muzsikás évtizedek*. Ezzel a könyvével lett igazán ismert. Innentől kezdve András is az *Országépítő* szerzőgárdájához tartozott. Börbekecsében ott áll az Iparművészeti Múzeumban Makovecz Imre 60. születésnapján készült csoportképen. Akkor már rül volt betegsége első hullámain.

Írt, szünet nélkül, kórházban és kórházak közt, míg nem kiérdemelte a *táncházmozgalom krónikása* nevet. A cikkek, tanulmányok mellett novellák is születtek, és közben szinte észrevétlenül íróvá vált. Teli tervekkel került ismét kórházba, ahol június 19-én nyugodott el.

Ennyi a külső történet... De ki volt Ő?

A halál letisztítja a sallangokat és ott áll az a VALAKI, aki csak személy, vagy esetleg ÉN is. A temetőben méltósággal gyászszünnepet ülő sokaság fölött ott állt András, valóságosan, élete íve egyetlen pillanatban. Küzdelmei, kitartó munkája, szenvedései egy igaz történetet rajzoltak ki. Amit el akart hozni e világba, ha teljesen nem is, de lényegileg elhozta, itt van. Egész élete küzdés volt, sok kudarc, önmérsékléssel, sikertelenséggel, és egy olyan szenvedéssorozattal, amit senki sem mérhet fel, csak akinek ilyen betegsége van. Mintha a Sors próbálta volna egyre csak, betetőzésként a különböző, sem vele, sem egymással kommunikálni nem képes orvosok vesszőfutó sorfala közt végiglökdösött, végletekig elcsigázott szervezetet, melyet végül az intenzív osztályon, a személytelen orvoslás keresztjére feszített, ahol már hatalmas lelki ereje alól a test kihullott.

Nem sikertörténet az övé. Szervedés és halál. De Sebestyén Márta méltóságos dalában, felesége, három gyermeke és a barátok tömegének szívében, írásaiban él. A szenvedés nem tudta tönkretenni, a végén sem. Ahogyan ő fogalmazta: *élt: aránylag szép életet...* András él, már nyugodtan eltemethetjük.

Ertsey Attila

Aki ismerte Andrást, és segíteni szeretne családján, keresse fel Ertsey Attilát, tel:(1)-149-1236.

Szeptember 26-án az Almásy téri szabadidőközpontban *Jersze Európa* címmel koncertet rendeztek Bankó András emlékére. A koncerten a magyar népzenei élet legjava képviseltette magát: a Kalamajka, a Vujicsics, a Makám, a Kaláka, a Kalyi Jag együttesek, Kobzos Kiss Tamás, Galagonya Miklós, Miquéu Montanaro, valamint a Zurgó, a Téka, az Ökrös és a Kolompos zenekarok táncházai. A koncertet az Almásy téri Szabadidőközpont, a Kaláka Alapítvány és a Táncház Egyesület hozta létre.

Megjelenés előtt áll Bankó András monográfiája Miquéu Montanaro-ról.

A Makám együttes legújabb CD-jét Bankó András emléke előtt tisztelegve jelentette meg.

Önéletrajz

1960-ban születtem Budapesten. Rövid építész-hallgatói időszak után 1986-ban szereztem diplomát a Budapesti Tanítóképző Főiskolán. Dolgoztam segédmunkásként, népművelőként és – általában külsős – újságíróként. Munkáim szinte kizárólag kulturális témát érintenek, zömét a táncház, a paraszthagyomány kérdésköre teszi ki, s a fennmaradó részben is meghatározó a zene (pl. a jazz). Cikkeim – többek közt – az alábbi lapokban jelentek meg: *Esti Hírlap; Film, Színház, Muzsika; Hitel; Magyar Hírlap; Magyar Narancs; Polifon; Polip; Staféta; Új Magyarország; Új Tükör*; továbbá két vidéki lap hasábjain publikáltam rendszeresen. Ezekon kívül a Népművelés közölte *Cégér* című sorozatomat, a Magyar Rádióban hangzott el néhány írásom és az Ifjúsági Szemlében megjelent *Péter nem sziklára, Lakihegyre épített* című szociográfiámat átvette a '87-es *Magyar Mozaik* (írószemmel). A Magyar Nemzet szerződéses munkatársa voltam 88. X. 1. és 89. XII. 31. között, valamint a Magyar Ifjúság alkalmazott hivatásosként a megszűnt előtti hónapokban.

Okulva „sikereimen” 1990-ben családommal vidékre költöztünk, ahol a *Dunaföldvár* című kétheti lap főmunkatársa lettem '93-as rokkantnyugdíjaztatásomig. Az utóbbi időkben a *Kapu* és az *Országépítő* közölte cikkeimet, indulása óta a *folkMAGazin* főmunkatársa vagyok. 1994-ben *Muzsikás évtizedek* címmel adta ki könyvem a Kós Károly Alapítvány.

Feleségem logopédus, három gyermekünk közül kettő már iskolás.

Kelt Dunaegyházán, 1996 szeptemberében